

НЕЗАБУТНІЙ КОБЗАР

01.11.2011 Опублікував: Іван Малий

Вступ.

1. То була дивовижна зоря:

На убогу і світом забуту,

Щоб її до життя повернути,

Бог послав Кобзаря.

То казково щаслива зоря

Над забутою світом.

2. Хто б то знав, стільки чару й вогню

У простому звичайному слові!

Стільки правди, і болю, і крові

У дрімотні обличчя хлюпнув!

Проти течії сили і сну

Геній віри й любові!

3. Йому доля судилась як міт –

За пророцтво життям заплатити,

Потім знов для нащадків ожити,

Щоб вергати, як давній Сізіф.

4. І понині, коли у наш край

Гість далекий часом завітає.

«Хто живий тут?» – в юрбу запитає –

Все припишло, хоч тут умирай.

«Ми живі!» – наче гідність сама, –

Його постать вітає.

5. Ми живі! Цілий вік, сотню літ

Проти хвилі несем його ім'я,

Проти вітру кидає насіння

І під косу кидаємо цвіт...

І співаєм його «Заповіт»

В поколіннях.

Святково прибраний зал. Портрет Шевченка. Звучить мелодія пісні «Думи мої, думи мої...»

І в. 1. Тарас Шевченко. Геній, мислитель, пророк. Людина незвичайної долі й незвичайного таланту, що здобув світову славу. Про його титанічну славу й значення творів у житті народу говорить Ю. Щербак: «... У нас у велику пошану увійшла національна література (Так роздумує княжна Варвара Репніна). Але «Енеїду» Івана Котляревського дівчатам читати не дають – ця річ вважається непристойною. І ось раптом на небосхилі спалахнув Шевченко, сяюча комета, його «Кобзар» миттю розвіяв апатію і викликав любов до рідного слова, вигнаного з ужитку не тільки у колах вищого стану, а й у розмові панів з селянами...»

Розповідь про Шевченка: його дитинство, юність, заслання, життя на волі. Читання поезій: «І золотої, й дорогої», «Ми вкупочці колись росли»

ІІ в. 2. За «Кобзарем» можна вивчати історію українського народу. Один із сучасників наших висловився приблизно так: якби ми, українці, розуміли Шевченка, ми б не були такими, якими є на сьогоднішній день. З пам'яті зринає: «Якби ви вчилися так, як треба...» Справді, якби ми вивчали історію і розуміли її за Шевченком, ми б не витворили фатального Чорнобильського монстра біля самого серця України - Києва, не топтали б по дорогах могилах на території колишньої академії, не зрікалися б масово рідної мови й пісні, не були б страхопудами, коли йдеться про найсвятіше. Бо нам було б неоднаково.

Як Україну злії люде

Присплять, лукаві, і в огні

Її окраденую збудять...

Читання поезій: «Минають дні, минають ночі», «Зоре моя вечірняя»

- I. 3.** Шевченко - патріот, Шевченко - титан був напрочуд людиною душевною, доброю, завжди готовою подати людині допомогу в біді. Катерина Юнге згадувала: «Він був дуже ласкавий, м'який і наївно довірливий у ставленні до людей; він в усіх знаходив щось хороше і захоплювався людьми, які часто не варті були того. Але сам він був якийсь чарівний, усі любили його, не виключаючи навіть і слуг».

Звучить пісня: «Така її доля...» або «По діброві вітер висє...»

- 11.4.** Печать такої сердечності лежить і на творчості Шевченка. Якщо спробувати найзагальніше визначити, що насамперед стимулювало творчі імпульси поета, то здається, можна б сказати: краса життя по правді. Тобто чесно, по совісті. Про це він говорить у «Молитві»:

Мені ж, о Господи, подай любити правду на землі.

- I. 5.** А мрія про справедливий суспільний лад неодмінно пов'язувалася з непохитною вірою: «І буде правда на землі». Звідси - і обурення злом, несправедливістю, і ніжність, задушевність при зустрічі з людською добротою. І добро, і зло вражало поета однаково глибоко: на перше він реагував вищою мірою чуло, сердечне, а на друге - такою ж мірою гнівно.

Вся творчість Шевченка вчить жити по правді, бачити красу людини в її душевному благородстві й готовності робити іншим добро:

Добре жить

Тому, чия душа і дума

Добро навчилася любить.

Читання поезій: «Ликері», «Лічу в неволі дні і ночі»

- II. 6.** «Гарас сам звеличив себе так, як ніхто цього ліпше не годен, звеличив себе не лиш серед українського народу, але перед цілим світом своїми безсмертними творами. Звеличив Україну. Звеличив весь український народ...» (С. Смаль-Стоцький)

«... діяльна любов до батьківщини таким животворним джерелом вирує з усіх творів Шевченка, що нам важко кого-небудь із поетів поставити щодо цього поруч із ним». (В. Крапівхвельд)

Уривок із поеми «Сон»

Любов до Батьківщини і милосердя до людини звучать в поезії «То так і я тепер пишу»:

Згадаю що чи що побачу,

То так утну, що аж заплачу.

І ніби сам перелечу

Хоч на годину на Україну,
На неї гляну, подивлюсь,
І немов добро кому зроблю,
Так любо серце одпочине.

- I. 7.** Самою природою жінці визначено бути дружиною, матір'ю, хранителькою сімейного вогнища, продовжувачем роду людського. Тому й наділено її так щедро красою і душевним багатством, прагненням створити здорову сім'ю, родинне благополуччя. Та не до всіх жінок доля виявляється такою милостивою. Звідси - страждання, болі, які не можуть залишити поета, переконаного, що на землі «нічого кращого немає, як тая мати молода з своїм дитяточком малим». Жінка в поезії Шевченка живе за законами правди і добра:

Я любить, я жити хочу
Серцем, не красою.

Читання уривка із поеми «Катерина», «Наймичка» чи «Марія»

- II. 8.** Слово Шевченка, його життя і подвиг в ім'я народу житиме вічно. Народ пронесе його крізь віки. Збудуться рядки «Заповіту»:

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Незлим, тихим, словом.

Читання вірша «Заповіт»

Звучить кантата Людкевича «Кавказ» або пісня «Рече та стогне Дніпр широкий».

Матеріал використано з інтернет джерела:
http://kovtunynet.ua/school/to_the_teachers/directory_of_files/native-language/nezabutnij-kobzar/